ל) ס"א אית לכו נ"א א"ל עד דמללנא ליה לרבי אבא לא

אתא עד דאניל ליה. ב) בחרא

מתנו עד דמפיר פיט, כ) בקר מ כתיב דויד המלך, ג) ר״ה לא:, ד) [ויקרא כא], ס״א

ל"ג, ו) [ל"ל הדא או הדאו.

תורה אור השלם

1. הִנֵּה כִּי כֵּן יְבֹרַךּ גְּבֶר

ירא יי: תהלים קכח ד

י וואים קטרי. 2. וַיְּקְם דְּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל רַגְלְיוֹ וַיֹּאמֶר שְׁמְעוּנִי אַחִי וְעַמִּי אֲנִי עִם לְבָבִי

אָנוּ וְשָׁבּי אָבּ אָבּ יְבְּבְּ לְבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לִאֲרוֹן בְּרִיַת יְיָ וְלְהֲרֹם רַגְּלֵי

דברי הימים א כח ב

הגהות הב״ח

(א) גם' במתניתא תנא הנה: (ג) שם דמן עכו

(דנפישי) מז"מ ונ"ב ס"ל

רתפיסי: (ג) שם מהכח דת"ר אין הכהנים: (ד) רש"י ד"ה יקרא דמלכות שהיה ר' אנהו:

גליון הש"ם

גמ' אמר רב פפא הילכד

נימרינהו לכולהו. כעין זה

שבת דף כ ע"א חולין דף סה ע"א ובדף עו ע"ב:

אלהינו

וְהַכִּינוֹתִי

סמג עשין כ טוש"ע א"ח סימן קכח סעיף כו: סימן המי סעיף כו: סה ב מיי' פ"ט מה תפלה הלכה ד סמג עשין יט טוש"ע א"ח סיי קכו סעיף א [וברב אלפס יכות פ"ג דף טו: וברא"ש שם סי כ]: ג מיי פי"ד מהלי נשיאות כפים הל' ו . ברכות סמג עשין כ טוש"ע א"ח סי קכח סעיף ה: סו ד מיי שם הלכה ו

בהוכרס השם. כשהכהנים מזכירין את השם: פסוקא לקבל פסוקא. בנעילה דיומא דביפורי מאי אמר. לא ידענא אמר לא אמר בנעילה דתענית כי היכא דאמר במנחתא דתעניתא דהא משמע בגמרא בפ' בשלשה פרקים (מענית כו:) דבתענית הוה נמי נעילה אבל מוסף לא הוה בהו: בד האומרם בגבודין אינו אלא טועה. פירש ר"י אע"ג דאמרי׳

דחזי חלמא וכו׳ דהתם משום סכנה התירו שמא חלום מסוכן הוא שלריך רפואה דהא אפילו בשבת התירו להתענות תענית חלום. פירש ר"ח הני כולהו רבי חיים בר אבא ודרבי חינגא בר פפא ודרבי אבהו הילכתא גינהו: על שאנחנו מודים לך. נערוך בערך הודחה פירש רב משה ראש ישיבה בן מרנא יעקב דקא מודו לבור על שליח לבור אינון סומכיז ומאי על שאנו מודים לך על ההודחה דקאמר שליח לבור וקא ענו אינון אמן בירושלמי פ״ק דברכות איתא נמי רבי אבא ב"ר זבדא בשם רב מודים אנחנו לך שאנו חייבין להודות לך שמך תרננה שפתי כי אומרה לך וגו' בא"י האל ההודאות ר' שמואל ב"ר אוניא בשם רבי אחא הודייה ושבח לשמך הגדול לך גבורה לך תפארת יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתסמכנו בתפלתנו ותזקפנו מכפיפתנו כי אתה הוא סומך נופלים וזוקף כפופים מלא רחמים ואין עוד מלבדך בא"י האל ההודאות בר קפרא אומר לך כריעה לך ברכה לך כפופה לך השתחויה כי לך תכרע כל ברך וכל לשון לך תשבע לך ה׳ הגדולה והגבורה וגו׳ והעושר והכבוד מלפניך וגו' ועתה ה' אלהינו בכל לב ובכל נפש לך משתחוים כל עלמותי תאמרנה ה' מי כמוך בא"י האל ההודאות אמר רבי יודן נהגין אמרי רבנן כולהון ואית דאמר או

בפרק הרואה (ברכות נה:) האי מאן

י אדה או אדה או אדה: שמא תפסוק רצועה בסנדלו.

פירש ר"ח שמע מינה דמותר ליכנס בבית הכנסת בסנדל ובמנעל דלה אסרו אלה שלה לעלות לדוכן בסנדל ורבי הביא כמו כן מפרק שלישי דמגילה (דף כד:) האומר איני עובר לפני התיבה בסנדל אף יחף לא יעבור אלמא דאפילו לפני התיבה מותר לעבור בסנדל והכי מסיק בהדיא בפרק הרואה (ברכות דף סג.) אמר רבא מה ביתו אקפנדריא קפיד איניש ארקיקה ואמנעל לא קפיד איניש אף בית הכנסת הפנדריא ורקיקה ומנעל אמור ברי: 301

שהכהנים אומרים פסוק ראשון והם אומרים אחד מאלו ובשני היו אומרים את השני ובשלישי את השלישי וכן במוסף וכן במנחה שהרי כולן שלשה שלשה הס: אינו אלא טועה. שלא נתקנו לומר אלא לכבוד

בנעילה דיומא דכיפורי מאי אמר אמר מר זומרא ואמרי לה במתניתא (6) והנה כי כן יברך גבר ירא ה' יברכך ה' מציון וראה במוב ירושלים כל ימי חייך וראה בנים לבניך שלום על ישראל היכן אומרן רב יוסף אמר בין כל ברכה וברכה ורב ששת אמר בהזכרת השם פליגי בה רב מרי ורב זביד חד אמר פסוקא לקבל פסוקא וחד אמר אכל פסוקא אמר להו לכולהו א"ר חייא בר אבא כל האומרן . בגבולין אינו אלא מועה אמר רבי חנינא בר פפא 'תדע דבמקדשׁ נמי לא מיבעי למימרינהו יכלום יש לך עבד שמברכין אותו ואינו מאזין א"ר אחא בר חנינא תדע דבגבולין נמי מיבעי למימרינהו כלום יש עבד שמברכין אותו ואין מסביר פנים א"ר אבהו מריש הוה אמינא להו כיון דחזינא ליה לרבי אבא דמן עכו דלא אמר להו אנא נמי לא אמינא להו ואמר רבי אבהו מריש הוה אמינא עינותנא אנא כיון דחזינא ליה לרבי אבא דמן עכו דאמר איהו חד מעמא ואמר אמוריה חד מעמא ולא קפיד אמינא לאו עינותנא אנא ומאי עינוותנותיה דרבי אבהו דאמרה לה דביתהו דאמוריה דרבי אבהו לדביתיה דרבי אבהו הא דידן לא צריך ליה לדידך והאי דגחין וזקיף עליה יקרא בעלמא הוא דעביד ליה אזלא דביתהו ואמרה ליה לרבי אבהו אמר לה ומאי נפקא ליך מינה מיני ומיניה יִתקלם עילאה ותו רבי אבהו אימנו רבנן עליה לממנייה ברישא כיון דחזיה לר' אבא דמן עכו (3) דנפישי ליה בעלי חובות אמר להו 6 איכא רבה ר' אבהו ור' חייא בר אבא איקלעו לההוא אתרא רבי אבהו דרש באגדתא רבי חייא בר אבא דרש בשמעתא שבקוה כולי עלמא לרבי חייא בר אבא ואזול לגביה דר' אבהו חלש דעתיה אמר ליה אמשל לך משל למה הדבר דומה לשני בני אדם אחר מוכר אבנים מובות ואחר מוכר מיני סידקית על מי קופצין לאָ על זה שמוכר מיני סידקית כל יומא הוה מלוה רבי חייא בר אבא לרבי אבהו עד אושפיזיה משום יקרא דבי קיםר ההוא יומא אלויה רבי אבהו לרבי

עליו בכך: אמוריה. המתרגם לרבים

מה שהוא לוחש לו בשעת הדרשה: לא לריך לדידך. חכם הוא כמו בעליך: יקרא דמלכוסא. (י) שהרי רבי אבהו נשוא פנים בבית המלד כדאמרי׳ בחגיגה (דף יד.) נשוא פנים כגון ר' אבהו בי קיסר ובסנהדרין (דף יד.) אמר דהוו נפקי אמהתא דבי קיסר לאפיה ומשרין קמיה רבה דעמיה מדברנה להומתיה: ותו רבנן אימנו עליה. ועוד זו מענוותנותו: דנפישי עליה חובות. שהיה לריך ללוות: אמר ר' אבהו אים לן רבה. חכם גדול וראוי לישב בראש יותר ממני כדי שיושיבוהו בראש ונותנין לו מנות ומעשירין אותו כדי שיהא חשוב וישמעו דבריו כדתניה והכהן הגדול מאחיוד גדלוהו משל אחיו (יומא דף ית.): ה"ג רבי אבהו דרש באגדתא: שמעתתא. הלכות דינין ואיסור וטהרות: סידקים. כלי מלאכות נשים ועניים כגון פלכים מחטין ולינורות: לא על מוכר סידקית. בתמיה. מתוך שדמיהם קלים יש להם קונים הרבה. ולהפים דעתו הוא אומר: על שאנו מודים לך. על שנתת בלבנו להיות ^{ה)} (מודים לך) דבוקים בך ומודים לך: רבי סימאי. מוסיף הוא. וכן כולם מוסיפין הן על הרחשונים: שמעוני חחי ועמי. מוסירם סיה להתנדב לבדק הבית לבנין המקדש: אם אתם שומעים לי. להיות שלימים למקום אחיי וחבריי אתם. אלמא המלך אימת נבור עליו אם כשרים הם: עמי אתם. כבושים תחתי: לאו משום אימתא דליבורא. מפני שמסתלקין בגדיו העשויין למדתו בהגבהת ידיו ונראין סנדליו ללבור והן אין ראוין לראות מפני טיט שעליהן: דילמה מפסקה רלועה. וגנאי הוא לעלמו ומתלוללים עליו כשסנדלו מותרת ויתיב למקטריה וחביריו מברכין וחתי למימר חינו ראוי לנשיאות כפים והלך וישב לו:

שם המיוחד המכר במקדש: ואינו מסביר פנים. להרחות שברכת רבו חשובה לו ועריבה עליו ותגמל לרבו

חייא בר אבא עד אושפיזיה ואפילו הכי לא איתותב דעתיה מיניה בזמן ששליח צבור אומר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלהינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלהי

כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך נהרדעי אמרי משמיה דרבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייתנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך 9 אמר רב פפא בהילכך נימרינהו לכולהו אמר ר' יצחק לעולם תהא אימת צבור עליך שהרי כהנים פניהם כלפי העם ואחוריהם כלפי שכינה רב נחמן אמר מהכא יויקם סהמלך דוד על רגליו ויאמר שמעוני אחי ועמי אָם אחי למה עמי ואם עמי למה אחי אָמר רבי אלעזר אמר להם דוד לישראל אם אתם שומעין לי אחי אָתם ואם לאו עמי אתם ואני רודה אתכם במקל רבגן אמרי מהכא^{ם (ב)} ידאין הכהגים רשאין לעלות בסנדליהן לדוכן יוזהו אחת מתשע תקנות שהתקין רבן יוחנן בן זכאי מאי מעמא לאו משום כבוד צבור אמר רב אשי לא התם שמא נפסקה לו רצועה בסנדלו והדר אזיל למיקטריה ואמרי בן גרושה או בן חלוצה הוא: ובמקדש ברכה אחת כו':